

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Jászszentlászló Község Önkormányzata

2018-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
Jászszentlászló bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetlemezése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	39
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége.....	43
7. A fogynakékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszervezödések, civil szervezetek és for-profit szereplök társadalmi felelősségvállalása.....	52
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvănosságá.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	53
1. A HEP IT részletei.....	53
A helyzetlemezés megállapításainak összegezése.....	53
A beavatkozások megvalósítói.....	53
Jövöképünk.....	54
2. Összegzö táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	55
3. Megvalósítás.....	58
A megvalósítás előkészítése.....	58
A megvalósítás folyamata.....	58
Monitoring és visszacsatolás.....	58
Kötelezettségek és felelősség.....	58
Ervényesülés, módosítás.....	59
4. Elfogadás módja és dátuma.....	60

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Jászszentlászló Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Jászszentlászló bemutatása

Jászszentlászló község Bács-Kiskun megyében, az E5-ös autópályától 15 km-re, Bugactól "délre", a Dongér főcsatorna mentén helyezkedik el.

Népesség megoszlása

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

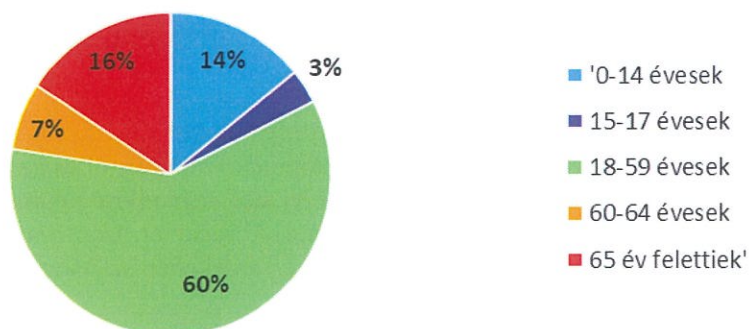
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1223	1289	2512	48,69%	51,31%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			69	2,75	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	173	161	334	6,89%	6,41%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	42	37	79	1,67%	1,47%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	733	685	1418	29,18%	27,27%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	83	88	171	3,30%	3,50%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	192	318	510	7,64%	12,66%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

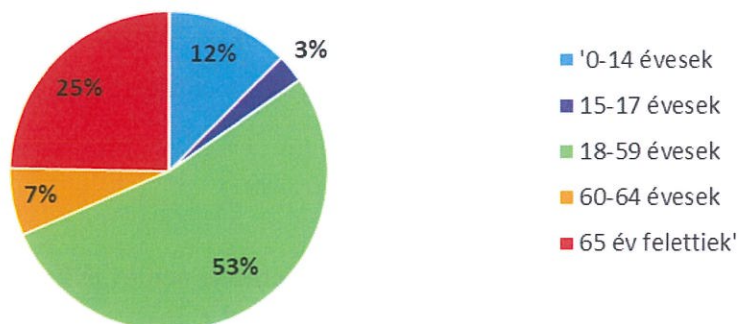
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Fekvése: Északi szélesség: 46° 34'

Tengerszint feletti magasság: 101 m

Területe: 6033 ha (~60km²)

Szomszédos települések:

- Kiskunfélegyháza (18 km)
- Petőfiszállás (15 km)
- Csengele (10 km)
- Kiskunmajsa (10 km)
- Szank (9 km)
- Móricgát (12 km)

Község földrajza

Felszín: A község felszínének alakításában nagy szerepe volt hazánk két folyójának, a Tiszának és a Dunának, az uralkodó széljárásnak. A felszín legnagyobb részére a futóhomok a jellemző. A mélyebben fekvő részeken mezőségi talaj található.

Ásványkincsek: Kőolaj, földgáz.

Energiahordozók: Kőolaj, földgáz, geotermikus energia (melegvíz).

Vízrajz: Község külterületén régen több tó is volt. Ezek egy részére már csak az ott lévő rétek emlékeztetnek Csapadékos időszakokban ezek a medrek ma is megtelnek vízzel. Jászszentlászló egyik

nevezetessége a Kerek-tó és a Szent László-tó, melyek szikes tóvá alakultak az idő múlásával. A község belterületét érintve folyik a Dongér-csatorna, mely sokat segített a mezőgazdaságból élő elődeinknek.

Időjárás: Évi középhőmérséklet: 11 C°.

Maximum: 38 C°.

Minimum: -20 C°.

Napsütéses órák száma: 2000-2100.

Évi csapadék: 550 mm.

Átlagos szélesség: 30 km/ó

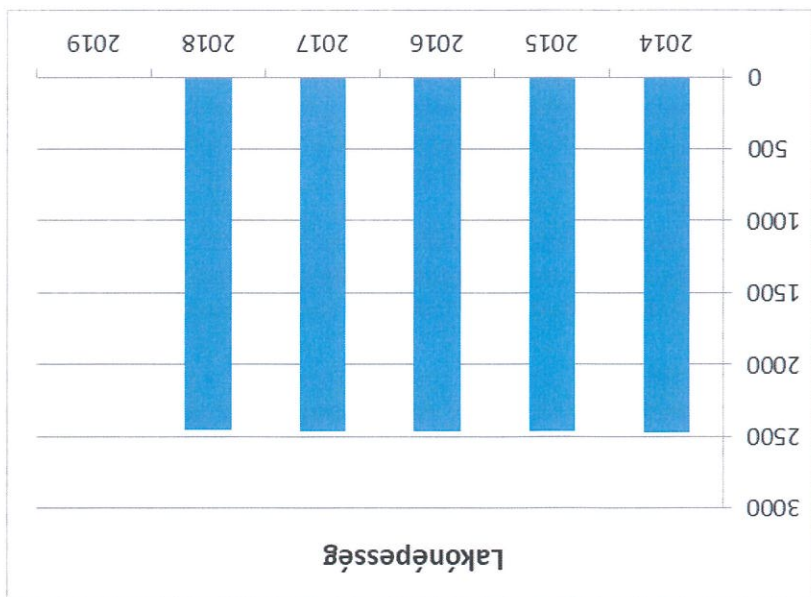
Növényvilág: A növényvilág a domborzati és éghajlati viszonyoknak megfelelően alakult. A mocsárvilág növényzete: gyékényesek - régen munkát adtak a pákászó embereknek-, a káka, a sás, a mocsári hínár, a réti boglárka, a gólyahír, a nőszirm, a lápi hízókáka egyaránt megtalálható volt. A fűfélék - hasznosak és károsak egyaránt- mindig nagy területünket fedtek be. Csenkeszek, perjék, zsályák, homoki pimpó, gólyaorr, pusztai kutyatej, kis ezerjófű, homoki báránypirosító, beléndek, maszlag, szöszös ökörfarkkóró, gyujtoványfű, lándzsás útifű, pipacs, búzavirág, konkoly, pásztortáska, betyárkóró, közönséges cickafark, kamilla, mezei aszat, pongyola pitypang. A táj jellegzetes fái: akácfák, fűzfafélék, nyárfák, égerfák, nyírfák és fenyőfélék. Erdőségeink tele vannak szebbnél-szebb virágokkal: ciklámen, gyöngyvirág. Igen ritka, védett növény Bugac határában a nőszőfű.

Állatvilág: Az elmúlt századokban még a réti farkas is jelen volt területen, de mára már kipusztult. Találkozunk még ürgével, vadnyúllal, rókával, görénnyel, vízi pocokkal, vízi cickánnyal, pézsmapatkánnyal. Erdeinkben vannak még őzek, vaddisznók. A madárvilág jellegzetes tagjai: vadkacsafélék, vízi csirke, vöcsök, szárcsa, fehér gólya, hattyú, kanalas-gém, kócsag. A réti sas kevés számban, de mindig jelen volt községünk határában. A fülesbagoly és a kuvik gyakori éjjeli madarunk. A harkály, a cinke, a vadgalambok egész évben lakótársaink. A szarkák is sokszor berepülnek a falu területére a gazdag rétekről, erdőkből. Tavasszal nagy seregekben érkeznek hozzánk fecskék. Ősszel, a költözés előtt minden évben a Tavasz utca villanyvezetékein gyülekeznek. Nádasainkban fészkel a nádirigó és a nádiveréb. Nagyon kedves határi madarunk a pacsirta, ami a nótával ellentétben soha nem ül fán. A terület bővelkedik még fácánban, a vadászok nagy öröme. A vízpartokat járva láthatunk még vízisiklót, rengeteg békát, mocsári teknőt, apró vízi állatokat: vízibolhákat, a vízipókokat, vízi botsáskát, szegélyes csíkbogarat, a bogarak lárváit, csiborféléket, piócát. A halfélék közül a kárász, keszeg, pontyfélék, réti csík, leső harcsa, nyálkás compók, csukák nagy mennyiségben voltak jelen tavainkban. Ma is horgásznak az emberek, de nem a megélhetést szolgáló tevékenység ez, inkább kikapcsolódás, melyre a falu határában kialakított két Horgász-tóban van lehetőség.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	2469	bázis év
2015	2464	99,80%
2016	2465	100,04%
2017	2467	100,08%
2018	2451	99,35%
2019	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára egyformán fontos érték. Az esélyegyenlőség biztosítására kiemelt figyelmet kell fordítani annak érdekében, hogy minden ember egyformán férhessen hozzá a közszolgáltatásokhoz, egyformán kezeljék a munka világában tekintet nélkül arra, hogy az illető férfi vagy nő, gyermek vagy idős ember, fogyatékkal élő személy vagy mélyszegénységben élő személy.

Az önkormányzat közigazgatási területén a fent meghatározott célcsoportok tekintetében kellő figyelmet kell fordítani a munkavállalás lehetőségeire, társadalomban való elfogadtatásukra, kellő színvonalú oktatásra, közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférésre. A lehetőségek kiaknázására segítségül szolgál a most megalkotott helyi esélyegyenlőségi program. Településünk nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az esélyegyenlőségi programban kitűzött célok megvalósítása során a községben működő civil szervezetekkel, intézményekkel folyamatosan együttműködjön. A hatékonyabb probléma megoldás érdekében önkormányzatunk akár más településekkel is kész társulni.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Jászszentlászló Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Célunk a diszkrimináció teljes mértékű kiküszöbölése, annak érdekében, hogy védett tulajdonságára tekintettel senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. A megvalósítás érdekében az egyes célcsoportok esetében pozitív diszkriminációs intézkedések megtétele is indokolt lehet.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőség tekintetében Magyarország Alaptörvénye tartalmazza az alapvető rendelkezéseket. Magyarország Alaptörvényének XV. cikke:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia²

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia³

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

Továbbá ehhez a területhez kapcsolódik az Idősügyi Nemzeti Stratégia, Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia, Országos Fogymatékossági Program is.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A célcsoportokat érintően a képviselő-testület a Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása óta több ízben fogadott el rendeleteket.

A szociális célú tűzifa támogatás anyagi fedezetét az Önkormányzat minden évben kiírásra kerülő pályázat útján biztosítja. Jelenleg is folyamatban van a pályáztatás, így erre vonatkozó hatályos rendelettel nem rendelkezünk. Az Önkormányzat kifejezetten az alábbi célcsoportokon kíván segíteni ezzel a támogatási formával:

- aktív korúak ellátására jogosultakat,
- időskorúak járadékára jogosultakat,
- települési támogatásra jogosultak
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családok
- aki a háztartásában három vagy több gyermeket nevel vagy gyermekét egyedül neveli, vagy egyedül él.

Lakáscélú önkormányzati támogatásokról szóló 12/2006.(VIII.11.) számú rendelet keretében a képviselő-testület kamatmentes kölcsönt, illetőleg részben, vagy egészben vissza nem térítendő támogatást adhat a rászoruló családok részére. Lakás akadálymentesítésének támogatását meg lehet előlegezni, ha a mozgáskorlátozottság beállta miatt, a lakás akadálymentesítése nem tűr halasztást, a rászoruló napi életfeltételeit nagymértékben befolyásolja.

² Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

³ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezéseket soroljuk fel, amelyek valamilyen módon kapcsolatban állnak a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. Helyzetelemzésünk során az önkormányzati dokumentumokat, valamint helyi adatgyűjtések eredményét vettük figyelembe.

Felhasznált dokumentumok:

- Költségvetési koncepció
- Gazdasági program (2015-2019.)
- Helyi Építési Szabályzat
- Településrendezési Szabályzat
- Települési Arculati Kézikönyv
- Környezetvédelmi Program
- Szent László Alapszolgáltatási Központ Szakmai Programja
- Járási Esélyegyenlőségi Programterv (2016)

A 2021-ben történt felülvizsgálat során az alábbi kiegészítést tettük:

Az Esélyegyenlőségi Program elkészítése óta több önkormányzati dokumentum is megújult, átdolgozásra került. Jelenleg az alábbi dokumentumok szolgálnak a Helyi Esélyegyenlőségi Program alapjául.

- Gazdasági Program (2020-2024.)
- Szent László Óvoda és Bölcsőde gondozás-nevelés Szakmai Programja (2019.)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Jászszenlászló község jogszabály változás alapján 2013. március 1. napjától Móricgát községgel közös önkormányzati hivatalt tart fenn. Ezen időpont előtt is közös együttműködés jellemezte a két települést, valamint a képviselő-testületeket is. Körjegyzőséget tartott fenn, közös fenntartású szociális intézményt működtet, közös fenntartású óvodai, bölcsődei ellátást biztosít.

A Klebelsberg Központ megalakulása előtt az általános iskolai oktatást is együttműködés keretében biztosította a két település.

Bár nem a megalakulás pillanatától, de Jászszenlászló tagja a Kiskunmajsai Többcélú Kistérségi Társulásnak. A társulás megalakításának célja az önkormányzatokat érintő szolgáltatások magasabb színvonalon történő biztosítása volt. Jászszenlászló a központi orvosi ügyelet igénybevételét biztosítja a község lakóinak a társulás keretein belül.

Az Möt. 2013. július 1-jei jogszabályi változásokat követően a két Önkormányzat- Jászszenlászló, Móricgát- intézményi társulása átalakult jogi személyyé és létrejött a Jászszenlászló-Móricgát Községi Önkormányzatok Társulása. A Társulás által ellátott feladatok:

- a) óvodai nevelés
- b) gyermekétkeztetés
- c) védőnői szolgálat működtetése
- d) bölcsődei ellátás
- e) család – és gyermekjóléti szolgálat
- f) étkeztetés
- g) nappali ellátás
- h) házi segítségnyújtás
- i) falugondnoki szolgálat Móricgáton
- j) tanyagondnoki szolgálat Jászszenlászlón.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A program elkészítéséhez felhasznált adatok többsége a TEIR adatbázisból a KSH statisztikai adatállományából került átemelésre. Fontos részét képezi a programnak a helyben gyűjtött, központi adatbázisban nem található adatok is.

Természetesen településünkön is észleltünk olyan területeket, ahol hiányosak a meglévő adatok. Önkormányzatunk a jövőre nézve fontos küldetésének tartja, hogy ezeken a területeken a hiányzó adatokat pótolja. Ennek érdekében adatgyűjtést kezdeményezünk, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának időpontjára még szélesebb látókörrel rendelkezünk a védett célcsoportok tekintetében.

Fontos kiemelni, hogy programunk elkészítése során a mélyszegénységben élők és romák célcsoportjának elemzésekor a roma nemzetiség kérdését azért nem elemeztük, mivel településünkön a roma nemzetiség jelenléte nem számottevő.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él).

A helyben lévő munkahelyek száma kevés. Nagyobb foglalkoztatók: az önkormányzat, Kunság-Fenster Kft, Fókusz Takarékszövetkezet, Savanyító üzem. Többen eljárnak dolgozni a szomszédos városokba. A községben sokan mezőgazdaságból élnek. Állattenyésztésben elsősorban a liba-kacsa-csirkenevelés dominál. Növénytermesztésben árpa, tritikálé, dohánytermelés a jellemző, mivel a földterületek jelentős része homok. Kb. 15 család intenzív gazdálkodással paprikát és paradicsomot termel.

A településen tapasztalható „szegénység” nem feleltethető meg teljesen az előbb kifejtett mélyszegénység fogalmának. Nagyon sokan próbálkoznak a mezőgazdaságból megélni (állattenyésztés, növénytermesztés), még ha ez csak arra is elég, hogy a saját családjuk részére megtermeljék a szükséges zöldséget és gyümölcsöt, valamint felneveljenek egy-két baromfit, sertést.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő, vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma nincs.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településünkön élőknek egyre nagyobb nehézséget jelent jelenlegi életkörülményeik fenntartása. Ennek oka többek között munkahelyek hiánya. Sajnos Jászszentlászlóra is igaz, hogy az évek során jelentős mértékben nem csökkent a regisztrált munkanélküliek száma.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A foglalkoztatás és a munkavégzés a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak a polgároknak a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) célja, hogy biztosítsa a munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítését, a

foglalkoztatási feszültségek feloldását, valamint az álláskeresők támogatását. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15 §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya⁴

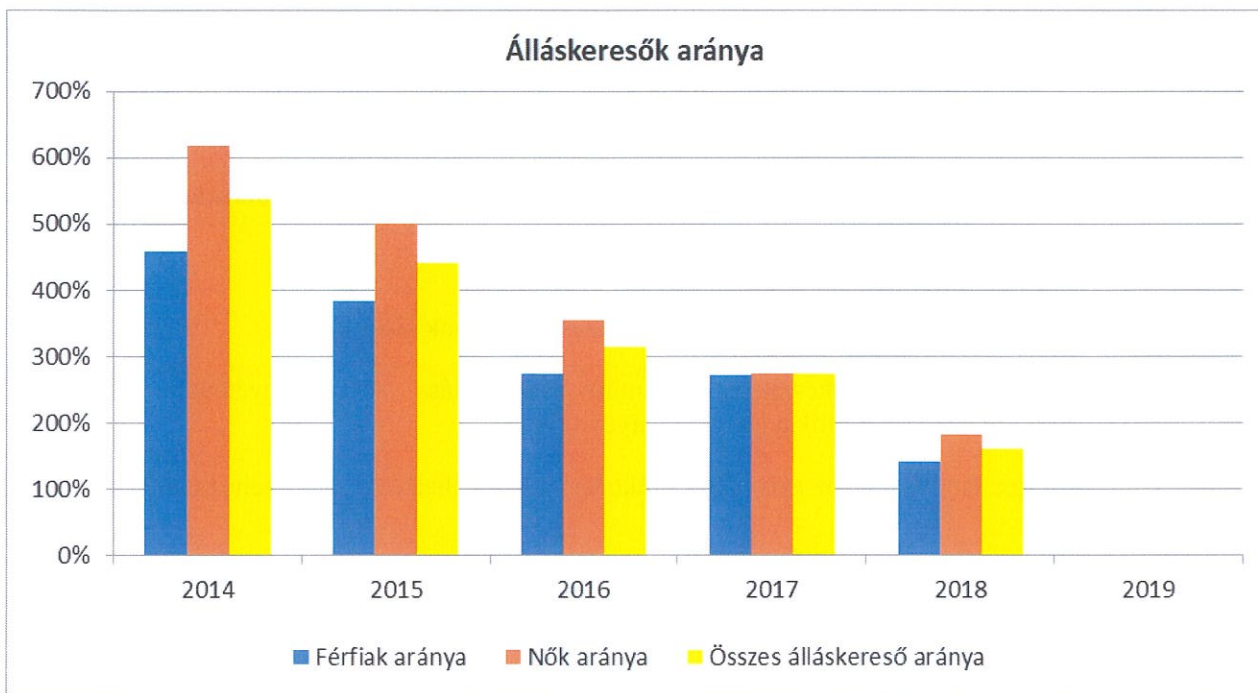
3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	868	849	1717	39,75	4,58%	52,5	6,18%	92	5,37%
2015	853	833	1686	32,75	3,84%	41,75	5,01%	75	4,42%
2016	854	825	1679	23,5	2,75%	29,25	3,55%	53	3,14%
2017	851	812	1663	23,25	2,73%	22,25	2,74%	46	2,74%
2018	858	810	1668	12,25	1,43%	14,75	1,82%	27	1,62%
2019	n.a.	n.a.	-	16,25	-	19	-	35	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

⁴ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

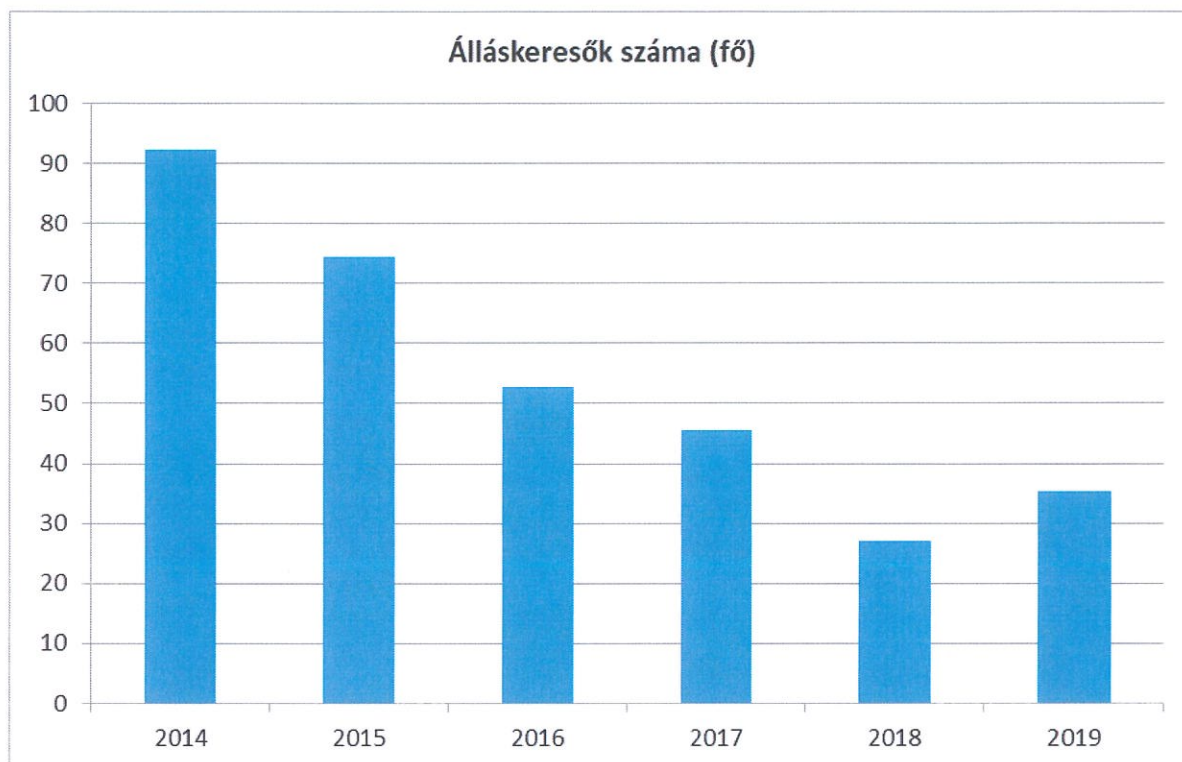

Elmondható, hogy a nyilvántartott álláskeresők körében a nők nagyobb arányt képviselnek, mint a férfiak.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		92	75	53	46	27	35
20 év alatti (TS 1002)	Fő	1,25	0,75	1	0,5	0,75	0,5
	%	1,36%	1,01%	1,90%	1,10%	2,78%	1,42%
20-24 év (TS 1003)	Fő	15,5	14	7	5,75	1,5	2,75
	%	16,80%	18,79%	13,27%	12,64%	5,56%	7,80%
25-29 év (TS 1004)	Fő	5,75	5,5	4,75	3,5	2,75	4,5
	%	6,23%	7,38%	9,00%	7,69%	10,19%	12,77%
30-34 év (TS 1005)	Fő	7,25	3,5	4,75	5,25	3,25	4
	%	7,86%	4,70%	9,00%	11,54%	12,04%	11,35%
35-39 év (TS 1006)	Fő	14	9,5	6,25	4,5	1,25	2,75
	%	15,18%	12,75%	11,85%	9,89%	4,63%	7,80%
40-44 év (TS 1007)	Fő	16,5	14	9	7,75	5,5	3,75
	%	17,89%	18,79%	17,06%	17,03%	20,37%	10,64%
45-49 év (TS 1008)	Fő	9,25	9	4,25	3,25	1,5	4,75
	%	10,03%	12,08%	8,06%	7,14%	5,56%	13,48%
50-54 év (TS 1009)	Fő	10	5,75	6,25	3,5	2,25	1,25
	%	10,84%	7,72%	11,85%	7,69%	8,33%	3,55%
55-59 év (TS 1010)	Fő	10,25	8,5	5,75	5,75	1,25	2
	%	11,11%	11,41%	10,90%	12,64%	4,63%	5,67%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2,5	4	3,75	5,75	7	9
	%	2,71%	5,37%	7,11%	12,64%	25,93%	25,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

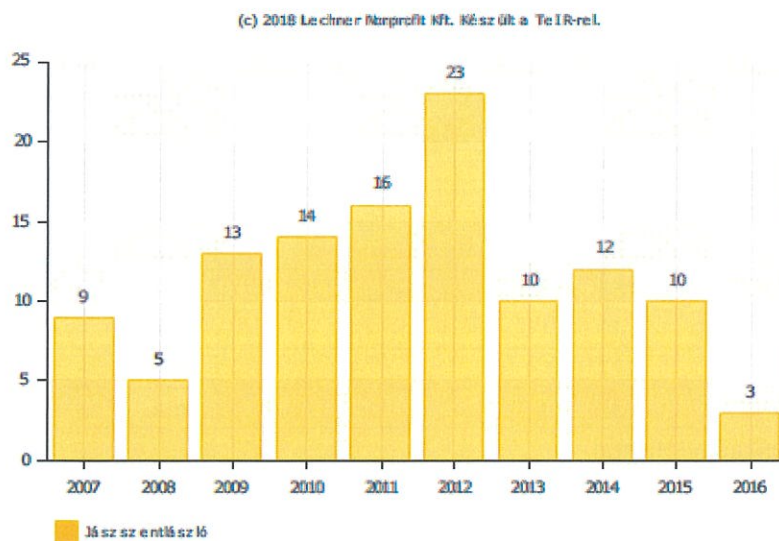

Megállapítható az, hogy a 18-29 éves népesség viszonylatában csökken a pályakezdő álláskeresők száma. Az alábbi diagram egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet. A pályakezdők elhelyezkedési esélye a településen szinte kilátástalan, mert helyben nincs munkahely. Amennyiben szerencsésük van, valamelyik környékbeli nagyobb településen (Kiskunfélegyháza, Kecskemét) el tudnak helyezkedni. Jászszentlászlóra is érvényes az országos tendencia, miszerint egyre több fiatal próbál külföldön munkát és megélhetést találni.

A felsőoktatási tanulmányok többségében olyan képzettség megszerzésére irányulnak, melyek esetében az elhelyezkedés lehetősége nem csak településünkön, hanem a térségbe tartozó többi településen is kizárt.

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (fő)

A nyilvántartott álláskeresők közül azok a 25. életévüket – felsőfokú végzettségük esetén 30. életévüket – be nem töltött fiatalok, akik tanulmányaik befejezését követően munkanélküli ellátásra nem szereztek jogosultságot.

b) alacsony iskolai végzettségűek⁵ foglalkoztatottsága

Pozitív eredmény, hogy a nyilvántartott álláskeresők között évről-évre csökken a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők aránya. Ezzel egyidejűleg csökken azok száma is, akik legalább 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek. A nem megfelelő – alacsony vagy a munkáltatói igényektől eltérő – iskolai végzettség, szakképzettség az elhelyezkedést megnehezíti.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő TS (1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	87,2	79,2	12,80%	20,80%
2011	95	90,4	5,00%	9,60%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	92	n.a.	-	27,25	29,54%	63,75	69,11%
2015	75	n.a.	-	21,25	28,52%	53	71,14%
2016	53	n.a.	-	14,75	27,96%	37,5	71,09%
2017	46	n.a.	-	14	30,77%	30,75	67,58%
2018	27	n.a.	-	7	25,93%	19,25	71,30%
2019	35	n.a.	-	9,75	27,66%	25	70,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

⁵ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.

Az Önkormányzat aktív szerepet vállal abban, hogy a településen élő munkanélkülieknek munkalehetőséget biztosítson. Önkormányzatunk részt vett a Kormány által meghirdetett Startmunka közfoglalkoztatási programban, ennek keretében több területen is indíthatott különböző projekteket:

- Kazán Start
- Téli Start
- Belvív Start
- Közút Start
- Mezőgazdasági földút Start
- Közterület takarító program

Közmunkaprogramban foglalkoztatottak 2013.

Program	nő	férfi	összesen
Kazán Start	1	1	2
Téli Start		4	4
Belvív Start	3		3
Közút Start	2	1	3
Mg-i földút Start	10	16	26
Közterület takarító	3	2	5
Összesen	19	24	43

Forrás: helyi adatgyűjtés

Jászszentlászlón a közfoglalkoztatottak száma az utóbbi években folyamatosan csökken. Az önkormányzat szoros együttműködésben dolgozik a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a közmunka programok megvalósítása érdekében.

A közfoglalkoztatási programokba bevontak nagy arányban a mélyszegénységben élők közül kerülnek ki.

2016. évben közfoglalkoztatásban résztvevők:

2016. évi közfoglalkoztatás adatai			
Program neve	Foglalkoztatottak létszáma (fő)	Férfi	Nő
Téli és egyéb értékteremtő Start	6	3	3
Közút Start	-	-	-
Belvív Start	-	-	-
Mezőgazdasági dűlő út	-	-	-
Hosszabb időtartamú	24	13	13

Forrás: helyi adatgyűjtés

2017. évben közfoglalkoztatásban résztvevők:

2017. évi közfoglalkoztatás adatai			
Program neve	Foglalkoztatottak létszáma (fő)	Férfi	Nő
Hosszabb időtartamú	29		
közterület takarító		2	2
erdészeti segédmunkás		6	2
mezőgazdasági segédmunkás		3	7
karbantartó		2	-
m.n.s. adminisztrátor		1	-
intézményi takarító		-	4

Forrás: helyi adatgyűjtés

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyei a közlekedés területén adottak. Településünkön átmenő vasútvonal van, amelyen keresztül a lakosok Kiskunfélegyháza, valamint Kiskunhalas felé is egyaránt el tudnak jutni. Hasonlóan jónak mondható a település buszközlekedése is.

Településünkön nagyobb létszámú helyi munkaerőt foglalkoztat a Polgármesteri Hivatal, a Szent László Alapszolgálati Központ, Élelmezési Konyha, Szent László Óvoda és Bölcsőde. Tehát megfigyelhető, hogy az állami szektornak nagy szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában.

A vállalkozói szektor szerepe nem túl jelentős, szinte csak családi vállalkozások, családi gazdaságok vannak, amelyek nem foglalkoztatnak nagy létszámú munkaerőt. A településen egy-kettő nagyobb vállalkozás működik csupán.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. Sajnos a településünkön más szervezet tájékoztatását és képzéseit nem tudják igénybe venni a fiatalok.

A jászszentlászlói fiatalok részt vesznek a közösségi munkában.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Jászszentlászlót érintően a felnőttek munkaerő-piaci integrációját, helyi foglalkoztatási programjait a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya koordinálja. Az Önkormányzat szoros együttműködésben áll a Foglalkoztatási Osztállyal.

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Koordinálja, szervezi a munkanélküliek számára szervezett tanfolyamokat, adat azonban nem ismert, hogy ezeken a felnőttképzéseken hány fő jászszentlászlói lakos vesz részt.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A községben roma származású lakosok nem élnek, így a cigányság szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális törvény célja:

„1. § (1) E törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

(2) A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

2. § A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.”⁶

A szociális ellátás formái:

„25. § (1) A jogosult részére jövedelme kiegészítésére, pótlására pénzbeli szociális ellátás nyújtható.

(3)⁷ Szociális rászorultság esetén a jogosult számára

a) a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -

aa) időskorúak járadékát,

ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,

ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj);

b) a képviselő-testület - az e törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint - települési támogatást

állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).⁸

Természetben nyújtható szociális ellátások:

„47. § (1) Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal

a) az 50. § (1) bekezdése szerinti alanyi közgyógyellátást, illetve az 50. § (2) bekezdése szerinti normatív közgyógyellátást, és

b) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.⁹

Szociális pénzbeli ellátások 2012-2013

Típus/év	2012	2013 (a HEP készítésének dátumáig)
Temetési segély	13	4
Rendszeres szociális segély	2	5
Átmeneti segély	17	7
FHT	17	18
Lakásfenntartási támogatás	108	112

⁶ Szociális törvény

⁷ Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 70. § (1). Hatályos: 2015. III. 1-től.

⁸ Szociális törvény

⁹ Szociális törvény

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtés eredményeként készített táblázat adataiból megállapítható, hogy a település lakosai egyre nehezebb anyagi helyzetben vannak. 2013. évben már a HEP elkészítésének dátumáig is több volt a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és a lakásfenntartási támogatást igénybevevő jászszentlászlói lakosok száma, mint a megelőző 2012. évben.

A 2021-ben történt felülvizsgálat során az alábbi kiegészítést tettük:

Szociális pénzbeli ellátások 2019-2020

Típus/év	2019	2020
Temetési segély	7	13
Rendszeres szociális segély	-	-
Átmeneti segély	20	16
FHT	-	-
Lakásfenntartási támogatás	18	15

Forrás: helyi adatgyűjtés

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) módosításával pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentős mértékben átalakult.

Az állam és az önkormányzatok közötti feladat-megosztás a szociális ellátások biztosítása területén - segélyezési rendszer- 2015. március 1-jei átalakítása az alábbiak szerint módosult.

A aktív korúak ellátásának megállapítása – mely korábban jegyzői hatáskörben volt- a járási hivatal hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az alábbi ügykörök:

- alanyi ápolási díj (az alapösszegű, a fokozott ápolási szükségletre tekintettel megállapított emelt összegű, valamint a kiemelt ápolási díj),
- időskorúak járadéka,
- alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás,
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A felsorolt ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az ún. települési támogatás keretében. Jászszentlászló Községi Önkormányzat Képviselő-testülete is megalkotta a települési támogatásról és szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletét.

A módosítás az Szt. által jelenleg szabályozott ellátások közül az alábbiakat érintette, ezekre vonatkozóan az Szt. 2015. március 1-jétől nem tartalmaz szabályozást:

- lakásfenntartási támogatás
- adósságkezelési szolgáltatás
- méltányossági ápolási díj
- méltányossági közgyógyellátás.

Fentiekén túl az önkormányzati segély is átalakult: a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is települési támogatás keretében nyújtható támogatás.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A Szociális törvény a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel:

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az Önkormányzat az elfogadott rendelet alapján települési támogatást rendszeres támogatásként és rendkívüli támogatásként is nyújt.

Rendszeres települési támogatás:

- a) a lakásfenntartási támogatás,
- b) ápolási díj, és
- c) a gyógyszertámogatás.

Rendkívüli települési támogatás:

- a) az eseti szociális támogatás,
- b) a temetési segély, és
- c) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Szociális pénzbeli ellátások

Típus/év	2013	2014	2015	2016	217
Közgyógyellátás/Gyógyszertámogatás	12	17	12	16	8
Lakásfenntartási támogatás	112	93	51	31	28
Átmeneti segély	-	40	13	40	162
Temetési segély	9	8	8	7	20
Aktív korúak ellátása	63	68	4 (2015.03.01-ig)	-	-
Rendszeres szociális segély	5	4	5	-	-
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	-	13	4	3	6

Forrás: helyi adatgyűjtés

A 2021-ben történt felülvizsgálat során az alábbi kiegészítést tettük:

Szociális pénzbeli ellátások

Típus/év	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Közgyógyellátás/Gyógyszertámogatás	12	17	12	16	8	7	6	5
Lakásfenntartási támogatás	112	93	51	31	28	17	18	15
Átmeneti segély	-	40	13	40	162	12	20	16
Temetési segély	9	8	8	7	20	13	7	13
Aktív korúak ellátása	63	68	4 (2015.03.01- ig)	-	-	-	-	-
Rendszeres szociális segély	5	4	5	-	-	-	-	-
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	-	13	4	3	6	3	1	1

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	1 717	2,25	0,13%
2015	1 686	3	0,18%
2016	1 679	4	0,24%
2017	1 663	5	0,30%
2018	1 668	6,75	0,40%
2019	-	8	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek száma magasabb, mint az ellátottak száma, ami azt jelenti, hogy nem minden munkanélküli jár utána annak, hogy ellátásban részesüljön. Sok esetben fel kell hívni a figyelmüket, hogy jelentkezzenek a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál, hogy valamilyen ellátást kaphassanak, vagy legalább regisztrált munkanélküliek legyenek.

Ezen problémák megoldására nyújt segítséget a **TOP-5.1.2-16 Helyi foglalkoztatási együttműködések pályázat**, ami a **Kiskunfélegyházi és Kiskunmajsai Járási foglalkoztatási Paktum** címen valósul meg. A projekt célja Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa járások településein a foglalkoztatás-növelést célzó foglalkoztatási együttműködések, partnerségek, paktumok létrehozása és a paktumok képzési és foglalkoztatási programjainak megvalósítása.

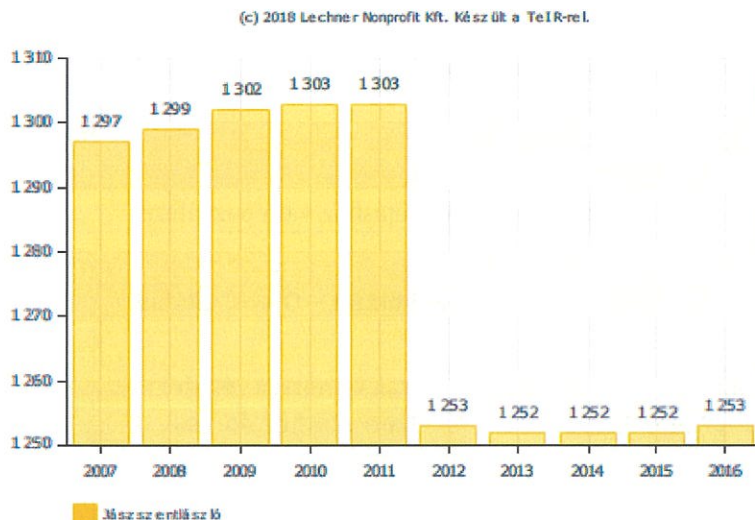
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő

támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lakásállomány (db):

A jászszentlászlói többségében lakosok saját tulajdonú családi házakban élnek. A 1253 házból kb. 70 üresen áll. A lakók kihálnak, az örökösök a házak csak kevés hányadát szeretnék megtartani, a többségük értékesíteni szeretné. Ez szinte lehetetlen, annak ellenére, hogy az ingatlan árak nagyon alacsonyak.

a) bérlakás-állomány

Településünkön 4 db önkormányzati bérlakás található. A bérlakáshoz jutás egyedi kérelem alapján történik. A sporttelepen 1 db szolgálati lakás is található.

b) lakhatást segítő támogatások

A helyi lakosok rászorultságtól függően a települési támogatás keretében lakásfenntartási támogatást igényelhetnek. A lakosok jellemzően a villanyáram számla kifizetéséhez igénylik a támogatást.

c) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Az elégtelen lakhatási körülményekről, illetve veszélyeztetett lakhatási helyzetekről pontos adatunk nincs. Az önkormányzat figyelmet fordít a veszélyeztetett lakhatási helyzetek feltárására, főként ott ahol gyermekek is érintettek. Az érintett személyeknek, családoknak szükség esetén segítünk a lakhatás megoldásában. A hajléktalanság jelenléte a településen nem jellemző.

d) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nagy kiterjedésű tanyás körzet található. Az itt élők főként idősök, akiknek nagy segítséget nyújt a tanyagondnoki szolgálat. A szolgálatot bővebben a 6.3. a) pontban jellemeztem.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Jászszentlászlón szegregált lakókörnyezetben nem élnek emberek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	2	n.a.	n.a.
2015	2	n.a.	n.a.
2016	2	n.a.	n.a.
2017	2	n.a.	n.a.
2018	2	n.a.	n.a.
2019	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési önkormányzat képviselő-testülete, a település lakosság számára tekintettel felnőttek és gyermekek részére kettő egészségügyi alapellátási, vegyes körzetet alakított ki. Jelenleg Jászszenlázslón mindkét háziorvosi álláshely betöltött.

A jászszenlázslói betegeket a kiskunmajsai Járóbeteg-szakellátó Központ látja el, amennyiben szakorvosi ellátásra van szükségük.

Elmondható, hogy az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelmények megsértése a szolgáltatások nyújtásakor senkit nem érhet.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

2013 és 2015 között megvalósult Kiskunmajsán és a kistérségben az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok megvalósítása Kiskunmajsán és a kistérségben” címet viselő projekt, melynek elsődleges célja a kistérségben élő lakosság egészségtudatos életvitelre nevelése, az egészséges életvitelformák elterjesztése, a szűrőprogramok, állapotfelmérések és önszorgató klubfoglalkozások keretében. A projekt keretében nyújtott szolgáltatások településünk lakosai számára jelenleg is elérhetők.

A projekt keretében létrejött Egészségfejlesztési Iroda szolgáltatásai:

- Életmód kockázatok felmérése
- Szűrések
- Táplálkozási tanácsadás
- Egyéni és csoportos mozgásprogramok
- Dohányzásról leszoktató program
- Alkoholelles programok
- Leleki egészség tanácsadás

- Komplex személyre szabott életmód programok tervezése
- A kistérségi szűrési, prevenció, egészségnevelő tevékenységek koordinálása
- A lakosság megszólításával a szűrések hatékonyságának növelése

Külsős helyszínen megvalósult programok:

- Házi orvosi szűrések
- Szűrőbuszos lakossági szűrések
- Kapcsolódás a civil szervezetek programjaihoz
- Egészségügyi dolgozókat célzó egészségfejlesztő programok
- Munkahelyi stressz- és állapotfelmérés
- Öngyógyító betegklubok (havi 2 alkalommal): Kardio klub, Diabetes klub, Mozgásszervi klub, Menta klub

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátás a Kiskunmajsai Járóbeteg Szakellátó szakrendeléseinek keretében érhető el. Pl. gyógytorna, fizioterápiás kezelés.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetésünk a társulási fenntartású Élelmezési Konyhának köszönhetően kimagasló minőségű. Több települést is innen látunk el és a speciális igényeket is ki tudjuk elégíteni, ugyanis 6 féle diétás étrendet is el tudnak készíteni az ott dolgozók.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. Településünk 2015-ben részt vett a Mosolygó Sportnapon, valamint az Európai Mobilitási Hét rendezvényein évek óta jelen vagyunk. Mindkét eseményen részt vesznek a helyi lakosok korosztálytól függetlenül.

A Jászszentlászlói Sportegyesület kezelésében van a sportpálya, emellett a településen három játszótér is játszhatnak a gyermekek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön működik a Jászszentlászló-Móricgát Községi Önkormányzatok Társaulása által fenntartott Szent László Alapszolgáltatási Központ. Ezen intézmény keretein belül az időseknek és a rászorulóknak biztosítanak napi egyszeri meleg étkeztetést, házi segítségnyújtást, falu- illetve tanyagondnoki szolgáltatást, idősek egész napi ellátását, bentlakásos idősek otthonát.

Az intézmény teljesítményét méri az általuk teljesített szolgáltatások mennyisége, amit az alábbi táblázat szemléltet:

	2016. évi teljesítmény	2017. évi teljesítmény	működési engedélyben szereplő engedélyezett férőhelyszám
Idősek Otthona	21	21	21
Tanyagondnoki szolgálat	n. a.	n. a.	n. a.
Falugondnoki szolgálat	n. a.	n. a.	n. a.
Házi segítségnyújtás	17	14	27
Étkeztetés	67	60	n. a.
Családsegítés	n. a.	n. a.	n. a.
Gyermekjólét	n. a.	n. a.	n. a.
Demens nappali		5	
Idősek Nappali ellátása	38	36	50

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az önkormányzatnak hivatalos lapja és hivatalos honlapja is van, ahonnan a település lakosai tájékozódhatnak önkormányzati ügyekben.

A településen a közösségi élet főként az Arany János Művelődési Házban és a Közösségi Házban zajlik. Ezeket a helyszíneket igény szerint a civil szervezetek is használhatják.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Etnikai konfliktusok kialakulása nem jellemző a településre.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Fontos megemlíteni, hogy a település lakosai aktívan vesznek részt bármilyen rendezvényen legyen az civil szervezésű vagy önkormányzati.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem él roma kisebbség, így értelemszerűen roma nemzetiségi önkormányzat sem tevékenykedik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

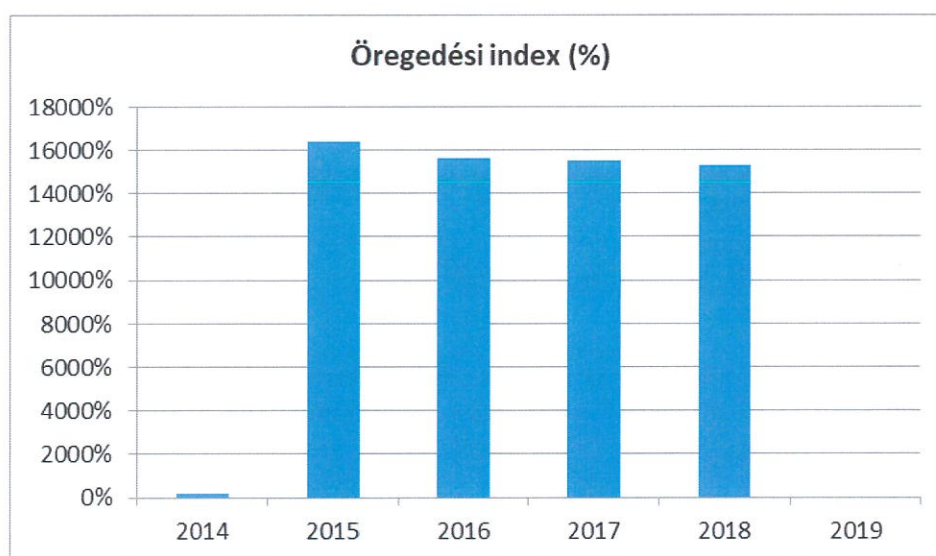
„A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a **gyermek érdekeit** védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.” (1997.évi XXXI. tv.)

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	503	299	168,23%
2015	508	310	16387,10%
2016	503	322	15621,12%
2017	512	330	15515,15%
2018	510	334	15269,46%
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünk egyre jobban előregedik, növekszik a 65 év feletti lakosok száma, ami megfelel az országos tendenciának.

Gyermekvédelemhez, gyermeki jogokhoz kapcsolódó törvények:

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és módosításai
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról

Jászszentlászló és Móricgát községek önkormányzatai intézményi társulás formájában, önálló gyermekjóléti szolgálat működtetésével végzi a gyermekjóléti szolgáltatást mindkét településre. A Szent László Alapszolgáltatási Központ biztosítja az egyszemélyes működtetésű gyermekjóléti szolgáltatást.

A szolgáltatás alapelvei:

Előítélet-mentesség, emberi méltóság tiszteletben tartása, másság elfogadása, tolerancia, mások akaratának tiszteletben tartása, segítségnyújtás a megfelelő emberi élethez, életminőség legalább szinten tartása, tisztesség, szaktudás, titoktartás.

A gyermekek védelmének rendszere

- 1) pénzbeli és természetbeni ellátások
  - a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
  - b) rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
  - c) gyermektartásdíj megelőlegezése
  - d) otthoneremtési támogatás

- 2) személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
  - a) gyermekjóléti szolgáltatás
  - b) gyermekek napközbeni ellátása
  - c) gyermekek átmeneti gondozása

- 3) személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
  - a) otthont nyújtó ellátás
  - b) utógondozói ellátás
  - c) területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

A gyermekekkel közvetlenül foglalkozó nevelési-oktatási intézmények megítélése alapján a községekben felmerülő problémák közül fő helyen az anyagi nehézségek (különösen a munkanélküliség) állnak, ezt szorosan követik a gyermekneveléssel összefüggő, majd a szülők és a család életviteléből adódó problémák.

2012. évi szakmai tevékenységek

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei	Szakmai tevékenység száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
<i>Információnyújtás</i>	145	38
<i>Segítő beszélgetés</i>	118	45
<i>Tanácsadás</i>	143	45
<i>Hivatalos ügyekben-közreműködés</i>	24	8

Családlátogatás	52	45
Közvetítés más szolgáltatásba	13	4
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	2	2
Védelembe vétel-felülvizsgálati tárgyaláson részvétel	5	6
Konfliktuskezelés	17	9
Szakközi megbeszélés	6	
Esetkonferencia	4	4
Egyéb (adományozás...)	4	3

Forrás: helyi adatgyűjtés

A Szent László Alapszolgálati Központ által biztosított gyermekjóléti szolgáltatás feladatait az előírásoknak megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező szakdolgozó látja el.

2016. évi szakmai tevékenységek: Jászszentlászló

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei	Szakmai tevékenység száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	31	8
Segítő beszélgetés	50	12
Tanácsadás	13	5
Hivatalos ügyekben-közreműködés	188	25
Családlátogatás	154	15
Közvetítés más szolgáltatásba	10	7
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	-	-
Védelembe vétel-felülvizsgálati tárgyaláson részvétel	-	-
Konfliktuskezelés	3	3
Szakközi megbeszélés	6	
Esetkonferencia	3	3
Egyéb (adományozás...)	10	10

Forrás: helyi adatgyűjtés

2017. évi szakmai tevékenységek: Jászszentlászló

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei	Szakmai tevékenység száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	9	9
Segítő beszélgetés	127	28
Tanácsadás	19	19
Hivatalos ügyekben-közreműködés	88	35
Családlátogatás	214	96
Közvetítés más szolgáltatásba	2	2
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	-	-
Védelembe vétel-felülvizsgálati tárgyaláson részvétel	4	-
Konfliktuskezelés	12	12
Szakközi megbeszélés	6	6
Esetkonferencia	3	3
Egyéb (adományozás...)	27	27

A 2021-ben történt felülvizsgálat során az alábbi kiegészítést tettük:

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységei	Szakmai tevékenység száma (halmozott)	Ellátott gyermekek száma
Információnyújtás	34	10
Segítő beszélgetés	82	50
Tanácsadás	2	2
Hivatalos ügyekben-közreműködés	112	20
Családlátogatás	42	20
Közvetítés más szolgáltatásba	-	-
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	-	-
Védelembe vétel-felülvizsgálati tárgyaláson részvétel	4	8
Konfliktuskezelés	-	-
Szakmaközi megbeszélés	-	-
Esetkonferencia	-	-
Egyéb (adományozás...)	7	13

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetett az a gyermek vagy fiatal, aki családjában vagy környezetében ismétlődő vagy tartós fizikai és/vagy lelki bántalmazásnak és/vagy szexuális zaklatásnak, erőszaknak és/vagy elhanyagolásnak van kitéve, valamint fejlődésében családja és/vagy közvetlen környezete károsan befolyásolja, és ezt nem ellensúlyozza semmi. A meghatározásban a közvetlen környezet alatt értendő: az iskola, a kortárs csoport és a lakókörnyezet.

Veszélyeztetettség az, ha a gyermek, fiatal olyan magatartást tanúsít, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, szellemi, értelmi, érzelmi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Veszélyeztetettségi tényezők:

Lakáskörülmények:

- lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota
- túlszűfolt lakás, mennyire biztos a lakóhely
- élősködők és rágcsálók nagyszámú jelenléte

Életmód:

- a szülők egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékkal)
- szenvedélybetegségek jelenléte (alkohol, drog, játékgép)
- felügyelet hiánya
- a szülők konfliktusos kapcsolata egymással (válás, agresszió egymással szemben)
- alacsony jövedelem helytelen beosztása
- erkölcstelen életvitel (szexuális magatartás, bűnöző életmód)

Elhanyagolás:

- testi elhanyagolás: éheztetés, gondozási hiányosságok
- érzelmi elhanyagolás: ingerszegény környezet, szeretethiányos szülő-gyermek kapcsolat, közömbösség
- értelmi elhanyagolás: nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermek iskolai munkáját

Agresszió:

- fizikai agresszió a gyermekkel szemben: szexuális zaklatás, bántalmazás
- lelki agresszió a gyermekkel szemben: érzelmi zsarolás, kiabálás, veszekedés, túlzott szigor
- felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben

Családgondozói tevékenység nagyobb részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése, megszüntetése teszi ki. A munka nagyon összetett, mivel maga a veszélyeztetettség is komplex fogalom. Több tényező együttesen hozza létre. Szinte nincs olyan eset, ahol csak egy veszélyfaktor lenne. A legjellemzőbb és legfontosabb veszélyfaktorok településünkön: anyagi problémák, munkanélküliség, válás, párkapcsolati problémák. Ezek következményeiként megjelennek a gyermeknevelési problémák, érzelmi elhanyagolás, iskolakerülés.

Az alapellátás a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló gondozási forma, a védelembé vétel hatósági intézkedés, mely a veszélyeztetettség megszüntetésére irányul.

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vételére való javaslatétel a gyermekvédelmi központ feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyémhatóság a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Családgondozási tevékenység 2012. évben

Gondozási típus Nem/kor	Alapellátásban történő ellátás	Védelembé vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0-2 éves	2	-	-	2
3-5 éves	6	-	-	6
6-13 éves	13	2	3	18
14-17 éves	14	4	1	19
Összesen	35	6	4	45
Ebből: leány	20	2	3	25
Családok száma	18	4	3	25

Forrás: helyi adatgyűjtés

Gyermekek érintettsége a kezelt problémákban

Kezelt probléma megnevezése	Kezelt probléma száma	érintett gyermekek
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) nehézség	18	12
Gyermeknevelési	3	3
Gyermekintézménybe való beill. Nehézség	-	-
Magatartászavar, teljesítményzavar	3	3
Családi konfliktus	12	9
Szülők, család életvitele	7	5
Szülői elhanyagolás	11	7
Családon belüli bántalmazás	1	1
Fogyatékoság, retardáció	3	3
Szenvedélybetegségek	3	2

Forrás: helyi adatgyűjtés

Gondozási tevékenységek számát tekintve 2016. december 31-i állapotnak megfelelően:

Gyermekjóléti Szolgáltatás Jászszenlászló és Móricgát településen 10 családot, 14 gyermeket gondozott az alábbi gondozási típusok, illetve nem és kor szerinti megbontás szerint.

Gondozási típus Nem/kor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0-2 éves	-	-	-	-
3-5 éves	2	-	-	-
6-13 éves	4	1	1	2
14-17 éves	3	3	-	6
Összesen	9	4	1	14
Ebből: leány	6	3	1	10
Családok száma	6	3	1	10

Forrás: helyi adatgyűjtés

A gyermekek érintettsége a kezelt problémákban:

Kezelt probléma megnevezése	Kezelt probléma száma	érintett gyermekek
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	19	8
Gyermeknevelési	32	11
Gyermekintézménybe való beill. nehézség	1	1
Magatartászavar, teljesítményzavar	2	1
Családi konfliktus	21	5
Szülők, család életvitele	7	2
Szülői elhanyagolás	2	2
Családon belüli bántalmazás	1	1
Fogyatékoság, retardáció	-	-
Szenvedélybetegségek	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Gondozási tevékenységek számát tekintve 2017. december 31-i állapotnak megfelelően:

Gyermekjóléti Szolgáltatás Jászszenlászló és Móricgát településen 5 családot, 8 gyermeket gondozott az alábbi gondozási típusok, illetve nem és kor szerinti megbontás szerint.

Gondozási típus Nem/kor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0-2 éves	-	-	-	-
3-5 éves	1	-	-	1
6-13 éves	3	2	-	5

Gondozási típus Nem/kor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
14-17 éves		2	-	2
Összesen	4	4	-	8
Ebből: leány	2	2	-	4
Családok száma	3	2	-	5

Forrás: helyi adatgyűjtés

A gyermekek érintettsége a kezelt problémákban:

Kezelt probléma megnevezése	Kezelt probléma száma	érintett gyermekek
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	1	1
Gyermeknevelési	4	4
Gyermekintézménybe való beill. nehézség	-	-
Magatartászavar, teljesítményzavar	-	-
Családi konfliktus	5	5
Szülők, család életvitele	-	-
Szülői elhanyagolás	-	-
Családon belüli bántalmazás	1	1
Fogyatékoság, retardáció	-	-
Szenvedélybetegségek	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés

A 2021-ben történt felülvizsgálat során az alábbi kiegészítést tettük:

Gondozási tevékenységek számát tekintve 2020. december 31-i állapotnak megfelelően:

Gyermekjóléti Szolgáltatás Jászszentlászló és Móricgát településen 11 családot, 13 gyermeket gondozott az alábbi gondozási típusok, illetve nem és kor szerinti megbontás szerint.

Gondozási típus Nem/kor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Átmeneti nevelt	Összesen
0-2 éves	2	-	-	2
3-5 éves	3	1	-	4
6-13 éves	1	3	-	4
14-17 éves	6	3	-	9
Összesen	12	7	-	19
Ebből: leány	8	3	-	11
Családok száma	7	4		11

Forrás: helyi adatgyűjtés

A gyermekek érintettsége a kezelt problémákban:

Kezelt probléma megnevezése	Kezelt probléma száma	érintett gyermekek
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	1	1
Gyermeknevelési	3	6
Gyermekintézménybe való beill. nehézség	-	-
Magatartászavar, teljesítményzavar	-	-
Családi konfliktus	7	5
Szülők, család életvitele	1	1
Szülői elhanyagolás	1	4
Családon belüli bántalmazás	1	1
Fogyatékoság, retardáció	-	-
Szenvedélybetegségek	1	1

Forrás: helyi adatgyűjtés

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

2006. január 1-jén került bevezetésre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, amely felváltotta a rendszeres gyermekvédelmi támogatást. Ennek a támogatásnak a célja elősegíteni a szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermek családi környezetben történő ellátását, ezzel próbálja megelőzni annak lehetőségét, hogy a gyermeket a családból kiemeljék.

Mint a táblázatban látható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma folyamatosan és látványosan csökken.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	92
2015	77,5
2016	71
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön tudomásunk szerint nincsen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, teleszerű lakókörnyezetben gyermek, így ezzel a problémával nem indokolt foglalkozni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetről a Gyvt. 67/A. §-a rendelkezik:

„67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának

megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.”

Jászszenlászlon jelenleg 29 gyermekről tudunk, akik halmozottan hátrányos helyzetűek.

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata. Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	81
2015	1	86
2016	1	n.a.
2017	1	n.a.
2018	1	n.a.
2019	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A betöltött védőnői álláshelyek száma évek óta nem változott, annak ellenére, hogy emelkedik az egy védőnőre jutó gyermekek száma. A településen 1,5 védőnői álláshely van, azonban a fennmaradó 0,5 álláshelyet nagyon nehéz betölteni. Azért is indokolt lenne betölteni a fennmaradó álláshelyet, mivel a védőnő két települést lát el, Jászszenlászlot és Móricgátot is.

A házi gyermekorvosi teendőket a felnőttek és gyermekek részére szervezett, vegyes körzetű háziiorvosi szolgálat látja el. Az önkormányzat házi gyermekorvosi praxist nem működtet.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	2	n.a.	n.a.
2015	2	n.a.	n.a.
2016	2	n.a.	n.a.
2017	2	n.a.	n.a.
2018	2	n.a.	n.a.
2019	2	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	n.a.	4	89	1	86	n.a.
2015	n.a.	4	89	1	91	n.a.
2016	n.a.	4	89	1	87	n.a.
2017	n.a.	4	89	1	92	n.a.
2018	n.a.	4	89	1	103	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen egy óvoda és bölcsőde működik, négy óvodai csoporttal és egy bölcsődei csoporttal. Az óvodai férőhelyek száma 89. A gyermekekről 8 óvodapedagógus gondoskodik. A gyermekek több településről járnak be.

Településünk óvodája hagyományörző óvodaként működik.

A 0-7 év közötti gyermekek speciális ellátása helyben biztosított a nevelési-oktatási intézményekben.

d) gyermekjóléti alapellátás

Erről az ellátásról bővebb információ a 4.1. a) pontban olvasható.

e) gyermekvédelem

Erről az ellátásról bővebb információ a 4.1. a) pontban olvasható.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosításáról Kiskunmajsai Gyermejjóléti Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Intézmény valamint a Kiskunmajsán működő Menedék Alapítvány gondoskodik.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetést az önkormányzat saját konyhával oldja meg. A konyha nyújt ellátást az óvodai, iskolai napközis, szociális étkeztetést igénylők számára.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés a helyi lehetőségekhez mérten biztosított. A Szent László Alapszolgáltatási Központ idősek nappali ellátása szolgáltatás keretében szervez különböző érdeklődési köröknek megfelelően, szabadidős és kreatív foglalkozásokat. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a korosztályok közti szakadékok enyhítésére, így az intézmény által ellátott idős korosztály és a helyi oktatási intézményekben tanuló diákok számára közös kulturális programokat szervez. A Jászszentlászlói Sportegyesület kezelésében van a sporttelep, emellett a településen három játszótéren is játszhatnak a gyermekek.

Településünk minden évben részt vesz az Európai Mobilitási Hét rendezvényeken.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek egészségtelen étkezése, rendszeres sportolás hiánya	Gyermekek egészséges táplálkozására, fejlődésükre folyamatos odafigyelés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

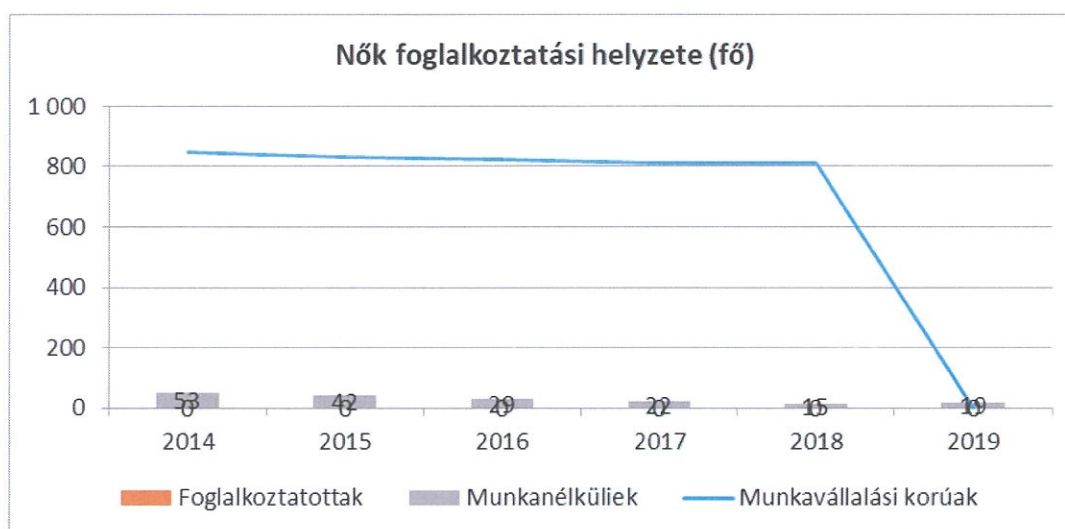
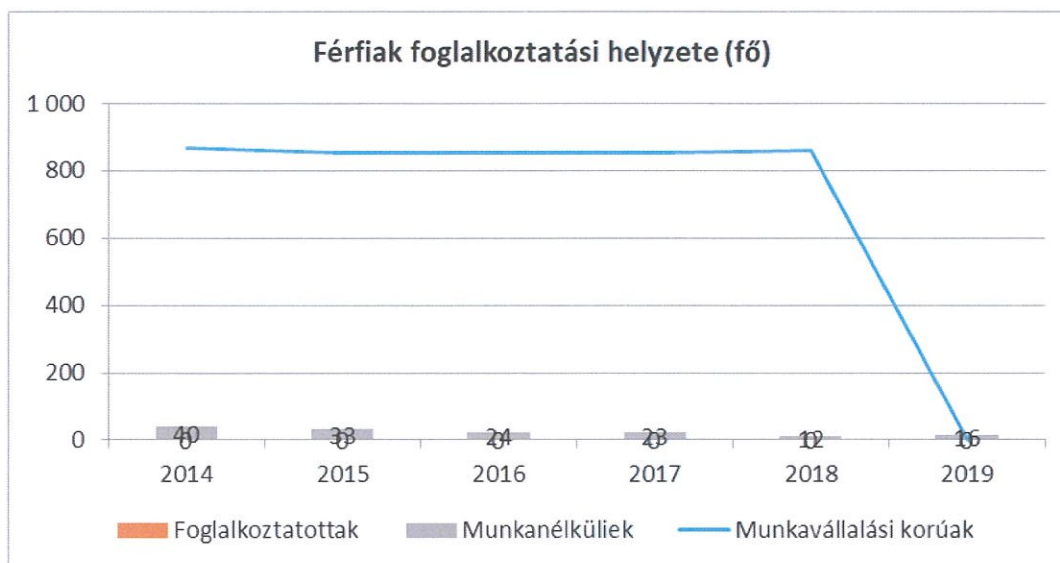
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	868	849	n.a.	n.a.	40	53
2015	853	833	n.a.	n.a.	33	42
2016	854	825	n.a.	n.a.	24	29
2017	851	812	n.a.	n.a.	23	22
2018	858	810	n.a.	n.a.	12	15
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	16	19

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatai arról adnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkanélküliek körében a nők szívesebben vesznek részt foglalkoztatást segítő és képzési programokban. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a férfiaké. Ez talán a fizikai állóképesség miatt lehet így. Amennyiben egy munkakörre férfi és nő is jelentkezik, többnyire a férfi munkaerőt részesítik előnyben. Nem megy el GYES-re, és nem ő marad otthon a beteg gyerekekkel. Ezek nem hangosan kimondott vélemények, de azért érzékelhető.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál tudnak információval szolgálni abban a tekintetben is, hogy nőknek szóló foglalkoztatást segítő programok mikor, hol és milyen formában érhetőek el.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők esetében az iskolai végzettség hiánya még inkább leszűkíti a megpályázható állások körét. Az általános iskolai végzettség hiánya, valamint az alacsony iskolai végzettség komoly probléma az álláskeresésben és az elhelyezkedésben. Törekedni kell arra, hogy ezeknek az embereknek lehetőséget tudjunk biztosítani arra, hogy meg tudják szerezni az általános iskolai végzettséget, valamint a magasabb iskolai végzettséget, ezáltal növelni tudják munkaerő-piaci esélyeiket. A Bács-Kiskun Megyei

Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál folyamatosan lehet érdeklődni, a különböző képzettség tekintetében is, amelyek az alacsony iskolai végzettségűeket célozzák meg.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nőket érintő hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem nyomon követhető. Az ilyen jellegű esetek nehezen bizonyíthatóak.

Önkormányzatunkhoz nem érkezett panasz vagy bejelentés ilyen esettel kapcsolatban.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők elhelyezkedése szempontjából fontos tényező, hogy a gyermekek napközbeni ellátása megoldott legyen. Településünkön óvoda és bölcsőde is működik. Elképzelhető az is, hogy vannak akik nem intézmény keretei között oldják meg a gyermek napközbeni felügyeletét, hanem például a nyugdíjas nagyszülő vigyáz a gyermekre, amíg a szülők dolgoznak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli, nők ellen irányuló erőszak nem jellemző a településen. Ez nem jelenti azt, hogy nem fordulhat elő, azonban erre nem mindig derül fény, mert az érintett nem szívesen beszél róla. Ha súlyosabb eset előfordulna, azt már nem lehetne eltitkolni. A település kicsi, mindenki, mindenkit ismer és a súlyos bántalmazás hamar kiderül. Természetesen a kisebb bántalmazást, vagy lelki terrort sem szabad figyelmen kívül hagyni, és szigorúan fel kell lépni ellene.

Az ide vonatkozó törvényi szabályozás a következő: a családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A 2009. évi törvény módosításra került a 2013. évi CCLII. törvény 120. § által, mely a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szól. Felismerték, hogy komolyabb, részletesebb szabályozásra van szükség a családon belüli erőszakot elszennedők védelmében, ennek érdekében került változtatásra a törvény.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen anyaoththon, családok átmeneti otthona nem működik. A helyi információk alapján erre nincs szükség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünk példamutató magatartást tanúsít a nők foglalkoztatását tekintve, mivel a közéletben domináns szerepet töltenek be a nők. A képviselő-testület hét tagja közül kettő női képviselő van. Valamennyi intézményünk vezető beosztásában szintén nők dolgoznak.

A Közös Önkormányzati Hivatal köztisztviselői létszámának 95%-át szintén a nők teszik ki.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nem jellemzőek, intézkedést nem igényelnek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők körében egyre növekszik a munkanélküliek aránya.	Minél több munkanélküli nő bevonása a közfoglalkoztatási programokba Tanácsadás, segítségnyújtás a munkaerőpiacon más szakképesítés megszerzése érdekében

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

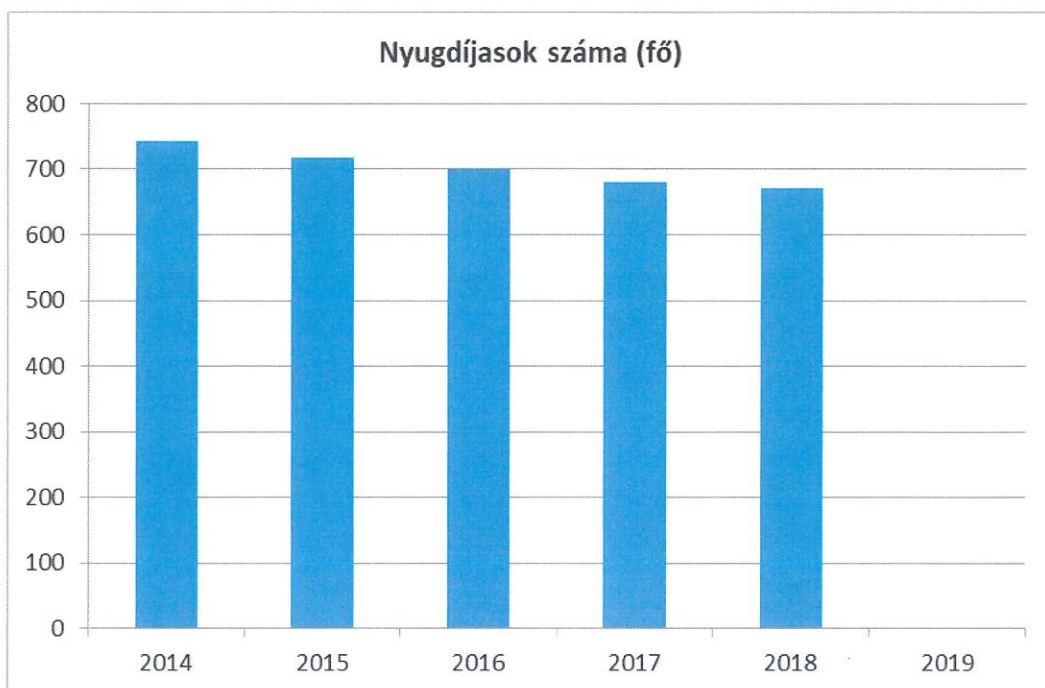
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások;
5. özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	293	450	743
2015	282	436	718
2016	278	422	700
2017	266	414	680
2018	262	409	671
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

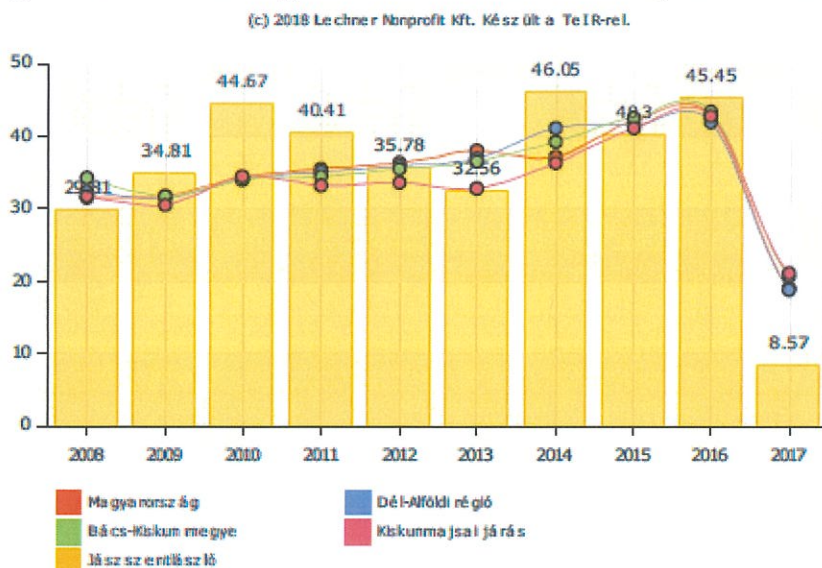
Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az az idős személy (jellemzően az 55 év feletti), aki ebben a korban munkanélkülivé válik, annak elhelyezkedési esélye a nullával egyenlő, sokkal kiszolgáltatottabb a munkaerő-piacon. Ebben az esetben látványos a diszkrimináció, hiszen nem csak az elhelyezkedési esélye rosszabb, a létszámleépítés is hamarabb eléri a korosztályt.

A diagram a 45 év feletti regisztrált munkanélküliek arányát szemlélteti.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az sem jellemző, hogy a lakosság köréből többen éljenek a nyugdíj melletti/helyzeti munkavégzés lehetőségével.

A település az idős, nyugdíjas emberek a vidéki életmóddal járó többletterhelés miatt örülnek, ha a ház körüli teendőket el tudják látni. Mindenki kertes házban vagy tanyán lakik, ahol akad munka bőven.

A településen nincs munkahely a fiatalok számára sem, így a nyugdíjasok foglalkoztatására sincs lehetőség.

A tevékeny időskor, pl. élethosszig tartó tanulás sem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Jászszentlászló Móricgát községgel intézményi társulás formájában biztosítja a településen az idősek számára a szociális alapszolgáltatást. Helyi rendelet alapján az idősek számára biztosított:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás
- tanyagondnoki ellátás.

Étkeztetés keretében azoknak a szociális rászorultaknak napi egyszeri meleg étkeztetésről gondoskodik az önkormányzat, akik önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem tudják a meleg ételt biztosítani.

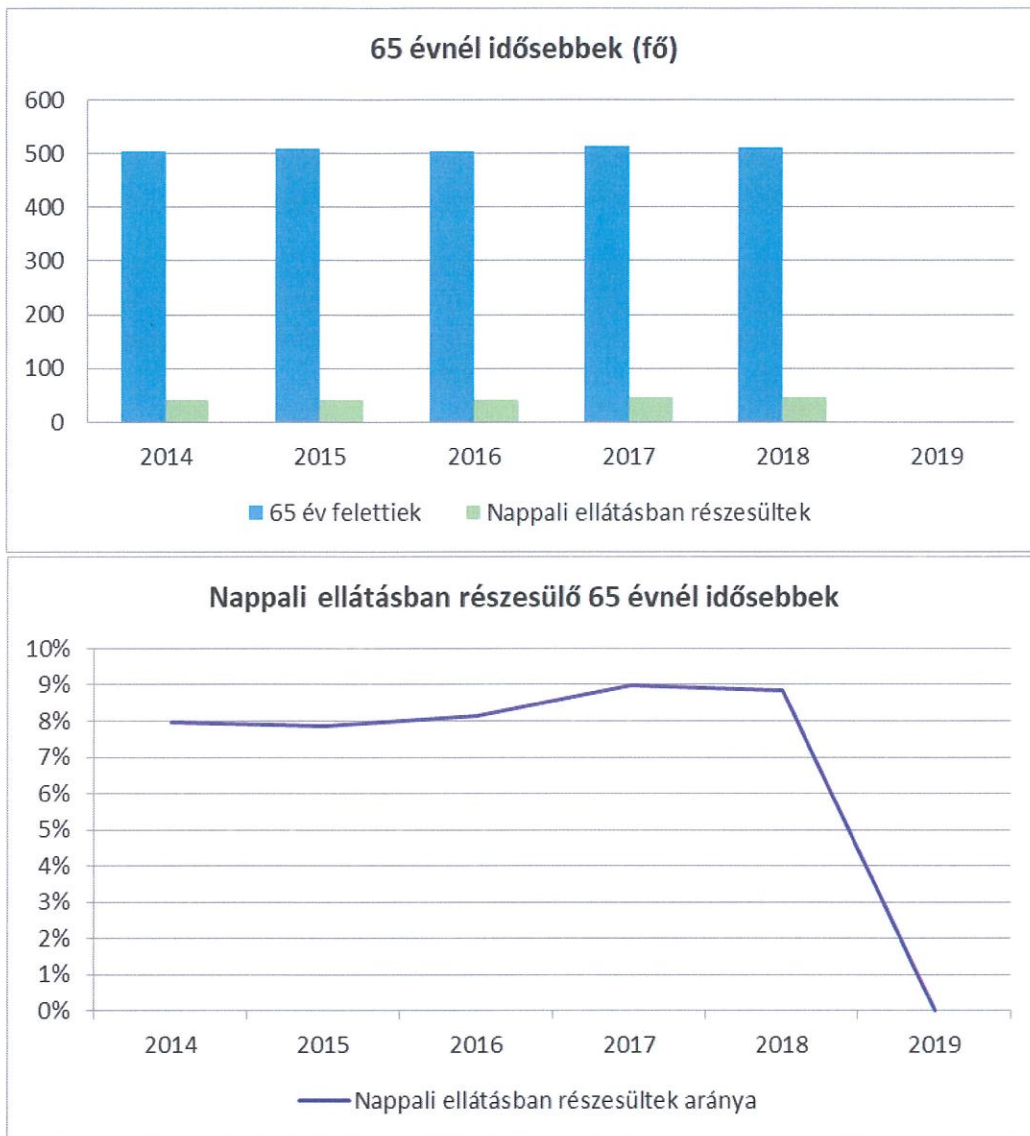
Házi segítségnyújtás keretében az igénybevevő saját lakókörnyezetében kap ellátást önálló életvitelének fenntartása érdekében. Higiénés körülmények fenntartása, veszélyhelyzet kialakulása megelőzése az ellátás célja.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja Jászszentlászló külterületén lévő tanyasi lakott helyek intézményhiányból eredő hátrányok enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása továbbá az egyéni közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátási formák közül ápolást, gondozást nyújtó intézményként az – idősek otthona ellátási formát – biztosítja.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2014	503	40	7,95%
2015	508	40	7,87%
2016	503	41	8,15%
2017	512	46	8,98%
2018	510	45	8,82%
2019	n.a.	n.a.	-

Az egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat megkeresését és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban.

A falu elöregedő, így egyre nagyobb igény mutatkozik a szociális ellátásra. A szociális étkeztetés is népszerű. Az idősek választhatnak, hogy helyben fogyasztással, elvitellel vagy kiszállítással kérik az ebédet.

A célcsoport az egészségügyi szakellátást helyben nem tudja igénybe venni, a legközelebbi szakrendelő Kiskunmajsán, Kiskunfélegyházán illetve Kecskeméten van. Aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni.

A Szent László Alapszolgáltatási Központ, az Arany János Művelődési Központ akadálymentesített.

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében.

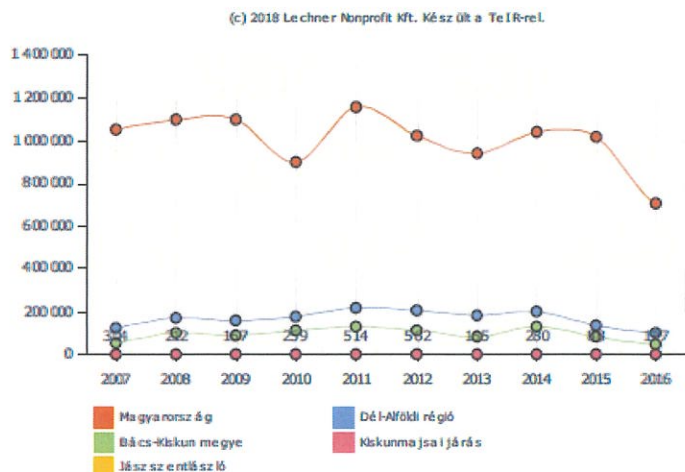
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés az idősek számára is biztosított a településen. Kedvük szerint igénybe vehetik a helyi könyvtár szolgáltatásait, valamint részt vehetnek a településen zajló rendezvényeken (Falunap, Idősek Napja). Településünkön Nyugdíjas Klub is működik, akik szintén szoktak programokat szervezni az idősek számára.

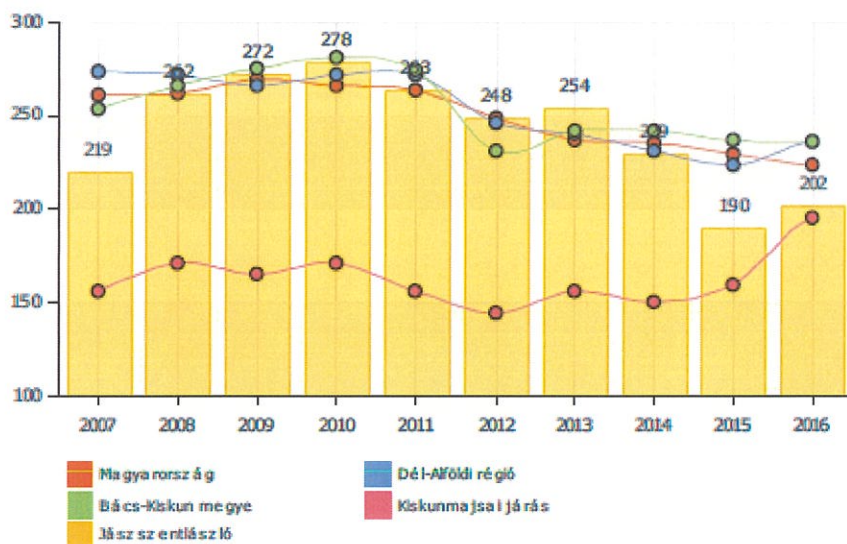
Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma, ezer lakosra (fő)

Rendszeres művelődési formákban résztvevők ezer lakosra vetített száma.

A települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egységek száma, száz lakosra (db)

(c) 2018 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

c) idősek informatikai jártassága

Tapasztalataink szerint a településen élő idősek körében kevesen vannak, akik számítástechnikai ismeretekkel rendelkeznek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen aktív nyugdíjas élet folyik. Az idősebb, de még tettekre kész nyugdíjasok egyaránt aktívak a civil, állami vagy egyházi eseményeken egyaránt. A még idősebbek már koruk és egészségi állapotuk miatt nehezebben mozdulnak ki otthonról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony jövedelem helyzet miatt megélhetési problémával küzdhetnek.	Az Önkormányzat által biztosított étkeztetés igénybevételeéről tájékoztatás
„Életet az éveknek” Aktív nyugdíjas élet hiánya.	Idősök bevonása civil szervezetek működésébe (Nyugdíjas Klub) Programok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 457 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 4,6 százaléka.

1.8.1. tábla A fogyatékossgal élők* a fogyatékossgal típusa szerint, 2011

A fogyatékossgal típusa	Férfi	Nő	Összesen	
			fő	a népesség százalékában
Mozgássérült	105 577	126 629	232 206	2,34
Gyengénlátó, aliglátó	28 691	44 739	73 430	0,74
Vak	4 264	4 790	9 054	0,09
Nagyothalló	28 613	34 401	63 014	0,63
Siket	4 201	4 370	8 571	0,09
Súlyos belszervi fogyatékos	22 880	23 768	46 648	0,47
Mentálisan sérült (pszichés sérült)	20 733	25 532	46 265	0,47
Értelmi fogyatékos	23 857	18 922	42 779	0,43
Beszédhibás	9 249	5 279	14 528	0,15
Beszéd fogyatékos	6 516	4 397	10 913	0,11
Autista	3 992	1 128	5 120	0,05
Siketvak (látás- és hallássérült)	1 514	1 748	3 262	0,03
Egyéb	1 148	1 129	2 277	0,02
Ismeretlen	1 594	1 586	3 180	0,03
Fogyatékossgal élők	214 765	241 873	456 638	4,60

* Egy személy több fogyatékossgat is megjelölhetett, ezért a fogyatékossgal élők száma eltér a megjelölt fogyatékossgok együttes számától.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi helyzetéről.

Fogyatékkal élő lakótársaink foglalkoztatására a településen nincs mód, de nem a hátrányos megkülönböztetés miatt, hanem mert szervezett-munkahelyi foglalkoztatásra létszám sem tevődne össze. A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. Az érintettek ellátása családon, környezeten, illetve a szociális alapszolgáltatás keretén belül megoldott. A tömegközlekedési eszközök mindennapi használatai is problémát jelent számukra.

Országos tendenciaként megállapíthatjuk azt, hogy a fogyatékossgal élő személyek a társadalomban – sajnos- egy elkülönült, elszigetelt réteget képeznek. Valószínűleg, hogy ne érezzék magukat még jobban „kiszorítottak” a családjaik is követik őket az elszigetelődésben.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	47	69	116
2015	46	62	108
2016	46	59	105
2017	47	56	103
2018	48	51	99
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Mint az már említettük nem állnak rendelkezésre adatok a fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatban. A fogyatékos személyek az önkormányzatnál megfelelő információhoz jutnak a jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásokról. Amennyiben szükségét érzik szociális alapszolgáltatás keretében igényelhetik

- étkeztetést,
- házi segítségnyújtást.

Szintén az információhiány miatt nincs adat arra vonatkozóan, hogy a szociális ellátásokat igénylők között vannak-e fogyatékkal élő személyek. Részesülhetnek:

- gyógygyógyellátásban,
- súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában,
- gépjárműszerzési támogatásban.

Emellett az önkormányzati adóhatóságnál kérelmezhetik súlyos mozgáskorlátozottságukra tekintettel gépjárműadó mentesség megállapítását.

A Sorsfordító Szolgáltató Központ fenntartásában 2016. szeptember 1. óta működik Kiskunmajsán a **Sorsok Háza Szociális Intézmény**, ahol a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek nappali ellátását biztosítják. Az intézmény ellátási területe Kiskunmajsa járás közigazgatási területe, így a járszentlászlói lakosok is igénybe vehetik az ellátásokat. A vidékről bejáró ellátottak részére az intézmény közlekedési költségtérítést biztosít.

Az intézmény az ellátottak részére szociális, egészségügyi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt. Lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok ápolására, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A nappali ellátás keretében egészségügyi tevékenység nem folyik, de a segítők szoros kapcsolatot tartanak az egészségügyi intézményekkel, különösen a pszichiátriai gondozóval.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az önkormányzat tulajdonában lévő hivatalok, intézmények, egészségügyi és kulturális létesítmények akadálymentesítése részben megoldott. Pl. a Közös Önkormányzati Hivatal épülete egy kétszintes épület, ahol az ügyintézők a földszinten kerültek elhelyezésre. Azonban a polgármester irodája valamint a jegyző irodája az emeleten van, így ők „nehezen megközelíthetők”.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák				fejlesztési lehetőségek
Hiányzó,	nem	megfelelő	mértékű	Akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások, felkutatása, pályázati források figyelése
akadálymentesítettség				

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy településünk a jövőben is még inkább élhető településsé váljon. Ennek érdekében szívesen és sokat tesznek. A település nagyságához képest szép számmal működnek civilszervezetek:

- Római Katolikus Plébánia
- Jászszentlászlói Hangász Együttes
- Helytörténeti és Faluvédő Egyesület
- Jászszentlászlói Sportegyesület
- Szivárvány Tábor
- Jászszentlászlói Ifjúsági Közösség
- Jászszentlászlói Nagycsaládosok Egyesülete
- Pásztorkodó Néphagyományőrző Óvodai Egyesület
- Református Egyházközösség
- Nyugdíjas Klub
- Jászszentlászló Rovás Baráti Kör
- Jászszentlászlói Sporthorgász Egyesület
- Dongér-Kelöér Vizek Egyesület
- Ósi Lófajtákat Tenyésztők Egyesülete
- Jászszentlászlói Aktív Fiatalok Egyesülete
- Jászszentlászlói Polgárőr Egyesület
- Korszerű Iskoláért Alapítvány

Az Önkormányzat minden évben pályázatot hirdet a civil szervezet számára, ezzel is elismerve, támogatva önzetlen munkájukat, amit Jászszentlászlóért tesznek.

A polgármester, a képviselők, civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető. Természetesen a jót is lehet még jobbra tenni. Ez nem feltétlenül akarat, inkább szabadidő kérdése. A községen élő emberek sokat dolgoznak. Munkahelyre ingázóknak a munkaidő mellett sok idejét elveszi az utazás, munka után a kertek, porták, otthonok rendben tartása is sok energiát igényel.

A településen nemzetiségi kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezet <http://www.jaszszentlaszlo.hu/> oldalon kerül közzétételre. Minden állampolgár számára lehetővé téve a tervezet megismerését, véleményezését. Gondolunk azokra is, akik esetleg nem rendelkeznek internet hozzáféréssel vagy nem jártasak annak világában, ők a Közös Önkormányzati Hivatalban nyomtatott formában olvashatják és véleményezhetik a tervezetet.

A képviselő-testület nyilvános ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről, Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében
	Anyagi okok miatt fűtési nehézségek	Rászorulóknak tűzifával való segítése (Önkormányzat)
Gyermekek	A gyermekek egészségtelen étkezése, rendszeres sportolás hiánya	Gyermekek egészséges táplálkozására, fejlődésükre folyamatos odafigyelés
Idősek	Alacsony jövedelem helyzet miatt megélhetési problémával küzdhetnek.	Az Önkormányzat által biztosított étkeztetés igénybevételéről tájékoztatás
	„Életet az éveknek” Aktív nyugdíjas élet hiánya.	Idősek bevonása civil szervezetek működésébe (Nyugdíjas Klub) Programok szervezése
Nők	Nők körében egyre növekszik a munkanélküliek aránya.	Mínél több munkanélküli nő bevonása a közfoglalkoztatási programokba Tanácsadás, segítségnyújtás a munkaerőpiacon más szakképesítés megszerzése érdekében
Fogyatékkal élők	Hiányzó, nem megfelelő mértékű akadálymentesítettség	Akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások, felkutatása, pályázati források figyelése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
------------	---	--

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Munkanélküliség – tanácsadás, közfoglalkoztatás bővítése	<ul style="list-style-type: none"> Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Jászszentlászlói Önkormányzati Hivatal Közös
Gyermekek	2. Egészséges életmódra és sportra nevelés	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzat Élelmezési konyha
Idősek	3. Megélhetési problémák	<ul style="list-style-type: none"> Jászszentlászló Önkormányzata Község tanyagondnok
	4. Aktív nyugdíjas élet hiánya.	<ul style="list-style-type: none"> Nyugdíjas Klub Szent László Alapszolgáltatási Központ Arany János Művelődési Ház Közösségi Ház
Nők	5. Növekvő munkanélküliség – közfoglalkoztatás bővítése	<ul style="list-style-type: none"> Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunmajsai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Jászszentlászlói Önkormányzati Hivatal Közös
Fogyatékkal élők	6. Akadálymentesítettség hiánya	<ul style="list-style-type: none"> Jászszentlászló Önkormányzat Község

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők az állandó munkahely lehetőségének megteremtésével rendszeres, kiszámítható munkabérhez jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szellemi és érzelmi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapjaira, nem hagyva azt, hogy az elszigetelődés útjára lépjenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a gyermekvállalás után is ugyanolyan megbecsült tagjai legyenek a társadalomnak és ezáltal a munkaerőpiacnak is.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők elfogadtatására, tekintettel arra, hogy ugyanolyan értékes emberek, mint egészséges társaik.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A mélyszegénységben élők álláskeresési lehetőségeinek segítése	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás nagy problémát jelent, mivel kevés a településen a munkahely. Ezt jelzi az is, hogy nőtt a regisztrált munkanélküliek száma és egyre többen nyújtanak be a hivatalban települési támogatás iránti kérelmet.	Rövid távú: Csökkenteni a segélyezettek és a regisztrált munkanélküliek számát 10 %-kal. Közép távú: Csökkenteni a segélyezettek és a regisztrált munkanélküliek számát 30 %-kal. Hosszú távú: Csökkenteni a segélyezettek és a regisztrált munkanélküliek számát 50 %-kal. Az 50%-os csökkenés tartós biztosítása.		Célcsoport feltérképezése, adatgyűjtés Elérni kívánt célok meghatározása Megtervezni a munkafolyamatot Képzések megszervezése Anyagi források biztosítása	Önkormányzat	2019. július 31. 2021. július 31. 2023. július 31.	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály kimutatása, Közös Önkormányzati Hivatal kimutatása a munkanélküliekről, segélyezettekről Képzési tanúsítvány Írásbeli szakmai értékelés	Humán erőforrás (oktatók) Pénzügyi erőforrás (pályázatok, önkormányzati támogatás)	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A gyermekek esélyegyenlősége elősegítése érdekében egészséges életmódra, sportra nevelés (étkezés, tanuszoda), prevenció programok biztosítása a kisgyermek számára	A gyermekek egészségtelen étkezése, rendszeres sportolás hiánya	Gyermekek egészséges táplálkozására, fejlődésükre folyamatos odafigyelés. A szolgáltatók által elkészített ételek mennyiségének és minőségének figyelemmel kísérése az egészséges táplálkozás szempontjainak		Egészséges étkeztetés folyamatos figyelemmel kísérése szakember bevonásával. Sportolási lehetőségek fejlesztése pénzügyi források figyelembe vételével. Óvodai nevelési programba a mozgásfejlesztési	Önkormányzat, Jegyző, Polgármester	2018. október 1. és folyamatos	Intézményi étkeztetés ellenőrzéseinek száma, sportolási lehetőségek bővülésének száma Feltárt mozgásfejlesztési problémák száma	Költségvetési forrás, személyi feltétel (polgármesteri hivatal köztisztviselője)	Az intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható

			figyelembe vételével. A gyermekek egészséges fejlődésének fenntartása rendszeres sportolási, mozgási lehetőségek biztosításával. Legkorábban a gyermekek fejlődési problémáit		program beépítése, Szűrések szakemberek bevonásával.					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A gyestről, gyedről visszatérő nők munkaerőpiacon történő elhelyezkedésének segítése	Nők körében egyre növekszik a munkanélküliek aránya, különösen igaz ez a gyermeknevelésből a munka világába visszatérni kívánó nők esetében.	Általános: Megkönyvítani a nők munkába állását Rövid távú: felmérni a célcsoport igényeit Közép távú: munkához juttatás, önértékelés növelése Hosszú távú: társadalmi felértékelődés, valamint társadalmi struktúraváltozás		igényfelmérés; kompetenciafejlesztés folyamatos kompetenciafejlesztés után kísérés, kudarcok elemzése	Önkormányzat	folyamatos	regisztrált munkanélküli nők listája	pénzügyi és humán erőforrások	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	„Életet az éveknél” Az idősek esélyegyenlőségét javító aktivitást segítő programok	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó program	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási programok folyamatos szervezése		Az aktivitást megőrző programok szervezése, Programok megrendezése és lebonyolítása, Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, lebonyolítása Újabb program lehetőségek keresése, bővítése	Önkormányzat, Polgármester	folyamatos	Programok száma, Részvevők száma	pénzügyi erőforrás, pályázati források, humán erőforrás	Az intézmény (idősek klubja) szakmai programja alapján fenntartható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Intézmények akadálymentesítése	Hiányzó, nem megfelelő mértékű akadálymentesíttség az önkormányzat intézményeiben.	Minden fogyatékkal élő igényeire terjedjen ki az akadálymentesítés	Esélyegyenlőségi törvény	Fontossági sorrend felállítása Tervezés Szervezés (kikkel és milyen módszerrel történik a végrehajtás) Tervek megvalósítása Végrehajtás ellenőrzése	Önkormányzat	2019. december 31. 2021. december 31. 2023. december 31.	építési napló műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv időszakos átvizsgálás állapotmegóvás esetleges hibák javítása	Anyagi források biztosítása Az önkormányzat költségvetésében a kiadások megtervezése, fedezet biztosítása Emberi erőforrások: közfoglalkoztatottak, szakemberek	Fogyatékkal élők személyek esélyegyenlősége biztosítottá válik

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatok megvalósításáról gondoskodjanak. Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására kötelezettséget vállal.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében azt a törvényben előírt időintervallumok betartásával áttekinti.

Monitoring és visszacsatolás

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, a helyi esélyegyenlőségi programban érintettek, a felsorolt önkormányzati, hivatali és civil szervezetek előzetes véleményformálása.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, az önkormányzati hivatal épülete, a Művelődési Ház és a Közösségi Ház áll rendelkezésre. Az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein a tolerancia, a befogadás és a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatok megvalósulásáért, a program végrehajtásáért a polgármester felel.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítsék képzésen, egyéb programokon részt vegyenek.

Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a felelős személynek.

- Az önkormányzati intézmények vezetői gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Érvényesülés, módosítás

A kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, úgy annak módosítása szükséges, illetve annak érdekében, hogy az maradéktalanul megvalósulhasson, javaslatot kell tenni a szükséges intézkedésekre.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Jászszentlászló Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Jászszentlászló Község Önkormányzat Képviselő-testületének nevében eljárva a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Jászszentlászló Község Polgármestere a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 3/2021. (I.21.) polgármesteri határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Jászszentlászló, 2021. január 21.

Nagy András
Nagy András
polgármester

Jászszentlászló Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Jászszentlászló, 2021. január 21.

Helytörténelmi és Falvédő Egyesület
Helytörténelmi és Falvédő Egyesület

Jászszentlászló, 2021. január 21.

Szent László Alapszolgálati Központ
Szent László Alapszolgálati Központ

Jászszentlászló, 2021. január 21.

Pásztorkodó Néphagyományörző Ovodai Egyesület
Pásztorkodó Néphagyományörző Ovodai Egyesület

Jászszentlászló, 2021. január 21.

Sportegyesület
Jászszentlászlói Sportegyesület

HEP elkészítési jegyzék¹⁰

NÉV ¹¹	HEP részei ¹²									
	I/1.	II/1.	II/2.	III/1.	IV/1.	IV/2.	V/1.	V/2.		
Jászszentlászlói Helytörténeti és Faluvédő Egyesület	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E		
Szent László Alapszolgáltatási Központ	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E		
Pásztorkodó Néphagyományörző Óvodai Egyesület	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E		
Jászszentlászlói Sportegyesület	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E		

¹⁰ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹¹ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹² A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹³ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.